

İngiliz İhtiyat Filosuna mensup dört büyük muhribin Türk Hükümeti tarafından satın alınması hakkında Türkiye Cumhuriyeti ile İngiltere Hükümeti arasında teati edilen mektupların tasdikine dair Kanun

(Resmî Gazete ile ilân : 10 . IV . 1958 - Sayı : 9881)

No.
7112

Kabul tarihi
2 . IV . 1958

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İngiltere Hükümeti arasında İngiliz İhtiyat Filosuna mensup dört büyük muhribin Türk Hükümeti tarafından satın alınması hakkında 16 Ağustos 1957 tarihinde Ankara'da mektup teatisi suretiyle imzalanan Anlaşma Kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Birinci maddede yazılı mektupların tatbiki için gerekli tedbirleri tesbit ve ittihaza İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

4 Nisan 1958

Ankara, 16 Ağustos 1957

Ekselâns,

Türk Hükümeti tarafından İngiliz İhtiyat Filosundan bâzı gemilerin satın alınması ile ilgili olarak İngiltere Hükümeti ile Türk Hükümeti arasında cereyan eden müzakerelere atıfta bulunmakla şeref kazanırım. Bu müzakereler neticesinde aşağıdaki şartlarla bir prensip anlaşmasına varılmıştır:

1. İngiltere Hükümeti, Türk Hükümetine, İngiliz İhtiyat Filosundan «M» sınıfı 4 muhrip verecek ve bu gemilerin mülkiyetinin Türk Hükümetine derhal devrinin temini hususunda gerekli muameleyi yerine getirecektir. Mülkiyetin intikalinden sonra gemiler Türk Hükümetinin mesuliyet sahasına girecektir.

2. İngiltere Hükümeti her bir gemiyi takriben âzami 500 000 £'e tamir edecek ve İngiliz Amirallığının tavsiye edeceği ve Türk Hükümeti temsilcilerinin tasvibedeceği nispet dâhilinde ilk teçhizat ve yedek parçaları temin edecektir.

3. İngiltere Hükümeti lüzum hâsıl oldukça tamir masrafları ve ilk teçhizat ve yedek parçaların tedariki ile ilgili gerekli ödemeleri aşağıdaki 4 ncü paragrafta mevzu bahis meblâğdan doğrudan doğruya yapacaktır.

4. Türk Hükümeti 100 000 £'lik bir meblâğı depozito olarak vermiştir. İngiltere Hükümeti teknelerin satın alınma bedeli, tamir masrafı, ilk teçhizat ve yedek parçaları için ceman 2 900 000 £'lik bir meblâğı Türk Hükümetine bcreolarak vermeyi taahhüdetmektedir.

5. Her bir muhribin İngiltere'den ayrıldığı tarihten itibaren ödünç olarak verilen miktardan her bir muhribe düşen kısım üzerinden senede % 5 faiz yürütülecektir.

6. 4 ncü fıkradaki ahkâm tahtında Türk Hükümetine ödünç verilen 2 900 000 £'lik meblâğ ile bu meblâğ üzerinden 5 nci fıkra mucibince hesaplanacak faizlerin 1 Ocak 1968 tarihindeki tutarının yekûnu aşağıda ana para olarak zikredilecektir. Ana para, Türk Hükümeti tarafından İngiltere Hükümetine 1 Temmuz ve 1 Ocak tarihlerinde senede iki taksit olmak üzere 10 müsavi taksitte İngiliz lirası olarak ödenecektir. Böylece ana para 1 Ocak 1973 tarihinde itfa edilmiş olacaktır.

7. Türk Hükümeti gemileri kayıp ve hasara karşı sigorta ettirecek ve bunları tamir edilmek üzere İngiltere Hükümetinin emrine âmade kılacaktır. Gemilerin gerek yedekte tamir limanlarına götürülürken, gerek tamirde buldukları sırada kaybolmaları ve zarara uğramaları halinde vukubulacak her hangi bir tazminat talebine muhatabolduğu takdirde Türk Hükümeti sigortadan aldığı parayı İngiltere Hükümetine tevdi edecektir. Kayıp vukuunda bahse konu para o tarihteki mecmu borç miktarından mahsubedilecek hasar vukuunda ise para, hasarın telâfisi için İngiltere Hükümetine verilecektir .

İmdi, yukarda mâruz şartların İngiltere Hükümetince şayanı kabul addedildiğini ve bu şartlar Türk Hükümetince de kabule şayan addedildiği takdirde, işbu Notanın, Ekselânsların bu mealdeki cevapları ile birlikte iki Hükümet arasında bugünkü tarihten itibaren yürürlüğe giren bir anlaşma telâkki edileceğini İngiltere Hariciye Nazırından aldığım talimata atfen beyanla şeref kazanırım.

Ekselânslarına en derin ihtiramatımı takdimle şeref kazanırım

James Bowker

Ankara, 16 Ağustos 1957

Ekselâns,

Müfadi aşağıda yazılı bugünkü tarihli Notalarımı aldığımı bildirmekle şeref kazanırım.

«Ekselâns,

Türkiye Hükümeti tarafından İngiliz İhtiyat Filosundan bâzı gemilerin satın alınması ile ilgili olarak İngiltere Hükümeti ile Türk Hükümeti arasında cereyan eden müzakerelere atıfta bulunmakla şeref kazanırım. Bu müzakereler neticesinde aşağıdaki şartlarla bir prensip anlaşmasına varılmıştır :

1. İngiltere Hükümeti, Türk Hükümetine, İngiliz İhtiyat Filosundan «M» sınıfından 4 muhrip verecek ve bu gemileri mülkiyetinin Türk Hükümetine derhal devrinin temini hususunda gerekli muameleyi yerine getirecektir. Mülkiyetin intikalinden sonra gemiler Türk Hükümetinin mesuliyet sahasına girecektir.

2. İngiltere Hükümeti her bir gemiyi takriben âzami 500 000 £'e tamir edecek ve İngiliz Âmiralliğinin tavsiye edeceği ve Türk Hükümeti temsilcilerinin tasvibedeceği nispet dâhilinde ilk teçhizat ve yedek parçaları temin edecektir.

3. İngiltere Hükümeti lüzum hâsıl oldukça tamir masrafları ve ilk teçhizat ve yedek parçaların tedariki ile ilgili gerekli ödemeleri aşağıdaki 4 ncü fıkrada mevzu bahis meblâğdan doğrudan doğruya yapacaktır.

4. Türk Hükümeti 100 000 £ lik bir meblâğı depozito olarak vermiştir. İngiltere Hükümeti teknelerin satın alınma bedeli, tamir masrafı, ilk teçhizat ve yedek parçaları için ceman 2 900 000 £'lik bir meblâğı Türk Hükümetine ödünç olarak vermeyi taahhüd etmektedir

5. Her bir muhribin İngiltere'den ayrıldığı tarihten itibaren ödüne olarak verilen miktardan her bir muhribe düşen kısım üzerinden senede % 5 faiz yürütülecektir

6. 4 ncü fıkradaki ahkâm tahtında Türk Hükümetine ödünç verilen 2 900 000 £'lik meblâğ ile bu meblâğ üzerinden 5 nci fıkra mucibince hesaplanacak faizlerin 1 Ocak 1968 tarihindeki tutarının

yekûnu aşığıda ana para olarak zikredilecektir. Ana para Türk Hükümeti tarafından İngiltere Hükümetine 1 Temmuz ve 1 Ocak tarihlerinde senede 2 taksit olmak üzere 10 müsavi taksitte İngiliz lirası olarak ödenecektir. Böylece ana para 1 Ocak 1973 tarihinde itfa edilmiş olacaktır.

7. Türk Hükümeti gemileri kayıp ve hasara karşı sigorta ettirecek ve bunları tamir edilmek üzere İngiltere Hükümetinin emrine âmade kılacaktır. Gemilerin gerek yedekte tamir limanlarına götürülürken gerek tamirde buldukları sırada kayıp olmaları ve zarara uğramaları halinde vukubula-bilecek her hangi bir tazminat talebine muhatap olduğu takdirde Türk Hükümeti sigortadan aldığı parayı İngiltere Hükümetine tevdi edecektir. Kayıp vukuunda bahse konu para o tarihteki meemu borç miktarından mahsubedilecek hasar vukuunda ise para, hasarın telâfisi için İngiltere Hükümetine verilecektir.

İmdi, yukarda mâruz şartların İngiltere Hükümetince şayanı kabul addedildiğini ve bu şartlar Türk Hükümetince de kabule şayan addedildiği takdirde, işbu Notanın, Ekselânslerinin bu mealdeki cevapları ile birlikte 2 Hükümet arasında bugünkü tarihten itibaren yürürlüğe giren bir Anlaşma telâkki edileceğini İngiltere Hariciye Nâzırından aldığım talimata atfen beyanla şeref kazanırım.»

Cevaben, Türk Hükümetinin, yukardaki şartları kabul ettiğini ve işbu cevapla birlikte Notalarının bugünkü tarihten itibaren 2 Hükümet arasında yürürlüğe giren bir Anlaşma teşkil etmesinde mutabık olduğunu bildirmekle şeref kazanırım.

Ekselânslarına en derin ihtiramatımı takdimle şeref kazanırım.

Ekselâns Sir James Bowker
İngiltere Hükümetinin Türkiye Sefiri

Melih Esenbeğ

<i>Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	3 . IV 1958 ve 1/8
<i>Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	4 . IV . 1958 ve 4/127
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 1 18 2 326 3 89:98,147,149,161:165

[İnikat: 51,54 — 77 sıra sayılı matbua 51 nci İnikat Zabıt Ceridesine bağlıdır.]